

॥ શ્રી મહાવીરાય નમઃ॥

શ્રી ગ્રેટર બોમ્બે વર્ધમાન સ્થાનકવાસી જૈન મહાસંઘ

સંચાલિત

માતૃશ્રી મણિબેન મણશી ભીમશી છાડવા ધાર્મિક શિક્ષણ બોર્ડ

Website : www.jainshikshan.org

E mail : jainshikshanboard@gmail.com

૧૨ જાન્યુઆરી ૨૦૨૫

મહિલા મંડળ

કુલ ગુણ : ૧૦૦

સૂચના : ૧) જે પ્રમાણે સવાલ પૂછ્યા હોય તે જ પ્રમાણે જવાબ લખવા. વાતી કે થોકડાના લાંબા જવાબ લખવા નહિ.

૨) આપના જવાબ પેપરમાં આપે ઓપન બુક આપી છે કે રેચુલર તે ખાસ લખજો. જેમણે નહીં લખ્યું હોય તેમનો નંબર આવશે તો પણ નંબર આપવામાં નહીં આવે.

OPEN BOOK / REGULAR

શ્રેણી - ૪

WRITER

YES / NO

STUDENT NAME		ROLL NO.	
DATE OF BIRTH		MOBILE NO.	
SANGH NAME		SUPARVISOR NAME	
MAHILA MANDAL		SUPARVISOR SIGN.	

MARKS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	TOTAL

(૪૦)

પ્ર.૧ સામાયિક-પતિક્કમણના આધારે લખો.

(૧) નીચેના પાઠની પૂર્તિ કરો.

(૧૬)

૧. પાણ ભોયણાએ બીય ભોયણાએ હરિય ભોયણાએ પરછા કમ્મિયાએ પુરે કમ્મિયાએ અદિટ્ઠહડાએ
૨. કલહ અભ્યાખ્યાન પૈશુન્ય પરપરિવાદ રઈ-અરઈ માયા મોસો
૩. મણુજ્ઞ મણામં ધિજ્ઞં વિસાસિયં સમયં અણુમયં
૪. કિરિયાહિ કાઈયાએ અહિગરણયાએ પાઉસિયાએ પારિતાવણિયાએ પાણાઈવાય
૫. કડ્ડરાઈએ છીએ જંભાઈએ આમોસે સસરકુખામોસે આઉલમાઉલાએ
૬. પડિપુજ્ઞ નેઆઉયં સંસુદ્ધં સલ્લક્તણં સિદ્ધિ મય્ઞં મુત્તિ મય્ઞં
૭. મિ ઉગ્ગહં નિસીહિ અહોકાયં કાયસંક્કાસં ખમણિજ્જો
૮. પિતમુચ્છાએ સુહુમેહિ અંગ સંચાલેહિ સુહુમેહિ ખેલ સંચાલેહિ સુહુમેહિ દિટ્ઠ સંચાલેહિ એવમાઈએહિ આગારેહિ

(૨) નીચેના શબ્દોના ગુજરાતીમાં અર્થ લખો.

(૬)

૧. સમણોવાસએણં શ્રમણોપાસક-શ્રાવકને

૨. પક્ષતે

કહ્યા છે

૩. તેનાહટે ચોરાઈ વસ્તુ લીધી હોય ૪. વા વિ અને વળી
 ૫. મરચરિયાએ દાન આપી અહંકાર કર્યો હોય ૬. દુઃકલ્પ દુષ્કૃત-પાપ
 (૩) નીચેના શબ્દોના મૂળ પાઠ (માગધી) લખો. (૬)

૧. ત્રણ પ્રકારના તિવિદે ૨. સંદેહ પડ્યા પછી આગળ વધાયું હોય સર્વઅંતરદ્વાએ
 ૩. ઉપાસના કરવી સેવણા ૪. સમતારૂપ સામાયિક વિષે સામાઈએ
 ૫. કેવળજ્ઞાનીઓની કેવલી ૬. મરણની ઈચ્છા કરે મરણા સંસપ્પઓગે

(૪) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માંચ્યા પ્રમાણે લખો. (૧૨)

૧. શ્રાવકોએ કેવી ભાષા બોલવી જોઈએ? (૧×૬)

શ્રાવકોએ હિતકારી, પ્રિયકારી, જરૂર હોય તેટલી મર્યાદિત ભાષા બોલવી જોઈએ.

૨. બ્રહ્મચર્ય એટલે શું? બ્રહ્મચર્ય એટલે બ્રહ્મ સ્વરૂપી આત્મભાવમાં વિચરણ કરવું.
 ૩. આભ્યંતર પરિગ્રહમાં કયા કર્મની પ્રકૃતિઓ છે? આભ્યંતર પરિગ્રહમાં મોહનીય કર્મની પ્રકૃતિઓ છે.
 ૪. શ્રાવકના વ્યાપાર કેવા હોવા જોઈએ? શ્રાવકના વ્યાપાર અલ્પહિંસક હોવા જોઈએ.
 ૫. આઠમા વ્રતમાં કેટલા અને કયા ધ્યાનનો સમાવેશ થાય છે? બે અને આર્ત ધ્યાન અને ચૌદ્ર ધ્યાનનો.
 ૬. તીર્થંકરનું બીજું નામ શું છે? અરિહંત

૭. નીચેનામાં કયા અતિચાર લાગે? (૨×૩)

- ૧) બીજાની નિંદા કરી હોય. મોહરિએ
 ૨) વહુને સાસુ વિરુદ્ધ ચડાવી હોય. મોસોવએસે
 ૩) જમવાના સમયે નોકરને બહારનું કામ પતાવવા મોકલી દીધો હોય. ભત્તપાણ વોચ્છેએ
 ૪) સામાયિક કર્યા પછી બાળકો સાથે રમવામાં સામાયિક ભૂલી ગયા હોય. સામાઈચરસ સર્ઈ અકરણયાએ

૮. એક શબ્દમાં જવાબ લખો.

- ૧) છટ્ઠા વ્રતમાં કયા તપનો લાભ થાય છે? વૃત્તિસંક્ષેપ તપ
 ૨) ઈરિયાવહિયા સૂત્રનું બીજું નામ શું છે? આલોચના સૂત્ર
 ૩) ત્રીજા આવશ્યકમાં કયું આચન હોય છે? ઉક્કુ
 ૪) ક્રિયા કરવાની પદ્ધતિને શું કહે છે? કરણ

૯. આંકડામાં જવાબ લખો.

- ૧) સાતમા વ્રતમાં અતિચાર ૨૦ ૨) જ્ઞાનના પાઠમાં પાત્રતા સંબંધી અતિચાર ૨

[૩૫]

પ્ર.૨ તત્ત્વ વિભાગ/સંસ્કાર વિભાગના આધારે લખો.

(અ) ૩૫ બોલના આધારે લખો.

(૨૦)

(૧) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માંગ્યા પ્રમાણે લખો.

(૧૦)

૧. ગતિ, રાશિ, અનુયોગ અને ગુણસ્થાન એટલે શું?

ગતિ : ગમન કરવું.

રાશિ : તે તે પ્રકારના પદાર્થનો સમૂહ.

અનુયોગ : વસ્તુના વિશેષ સ્પષ્ટીકરણને.

ગુણસ્થાન : મોહ અને યોગના કારણે આત્માની જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્રરૂપ ગુણોની તરતમતાવાળી

અવસ્થા.

૨. માત્ર સંખ્યા લખો – સંવર ૨૦

પાંચ ઈન્દ્રિયના વિષય ૨૩

ચારિત્ર ૫

સાધુના મહાવ્રતના ભાંગા ૨૫૨

૩. ચોથે, પંદરમે, ચોવીસમે અને ચોત્રીસમે બોલે શું? બોલનું માત્ર નામ લખો.

ચોથે – ઈન્દ્રિય ૫, પંદરમે – આત્મા ૮, ચોવીસમે – પ્રમાણ ૪ અને ચોત્રીસમે – પાખંડીના ૩૬૩ ભેદ.

૪. તિર્યચના દંડક કેટલા? કયા કયા?

તિર્યચના દંડક ૮ : ૫ સ્થાવરના ૫ પૃથ્વીકાય, અપૂકાય, તેઉકાય, વાયુકાય, વનસ્પતિકાય, ૩ વિકલેન્દ્રિય ના ૩ બેઈન્દ્રિય, તેઈન્દ્રિય, ચૌરેન્દ્રિય, ૧ તિર્યચ પંચેન્દ્રિય.

૫. અધર્માસ્તિકાયના બોલ કેટલા છે? કયા કયા?

પાંચ. દ્રવ્યથી એક, ક્ષેત્રથી આખા લોક પ્રમાણે, કાળથી અનાદિ અનંત, ભાવથી અરૂપી, ગુણથી સ્થિર સહાય.

(૨) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ બે શબ્દમાં લખો.

(૫)

૧. કાળ શેની ગતિથી માપવામાં આવે છે? ચંદ્ર, સૂર્ય

૨. ઉપયોગમાં કોનો સમાવેશ થાય છે? જ્ઞાન, દર્શન

૩. અ પરથી શરૂ થતા શ્રાવકના ગુણ લખો. અક્ષુદ્ર, અકૂર

૪. ઈન્દ્રિય અને યોગ સિવાય પ્રાણના નામ લખો. શ્વાસોચ્છ્વાસ બલપ્રાણ, આયુષ્ય બલપ્રાણ

પ. રાશિના નામ લખો. જીવ રાશિ, અજીવ રાશિ

(૩) અયોમ્ય વિકલ્પ પર ટીક કરો. (૫)

૧. ઉપશમ, ક્ષયોપશમ, મિશ્ર, ક્ષાયિક ૨. હલકો, કડવો, તીખો, ખાટો
૩. દર્શનાવરણીય, મોહનીય, આયુષ્ય, અંતરાય ૪. નામ, સ્થાપના, ભાવ, અનુમાન
૫. કૃષ્ણ, નીલ, કાપોત, તેજો

(આ) છકાયના આધારે લખો. (૧૫)

(૧) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ માંચ્યા પ્રમાણે લખો. (૧૦)

૧. વાયુકાયના કુળ, વર્ણ અને સંસ્થાન લખો. કુળ ૭ લાખ કોડ, વર્ણ નીલો, સંસ્થાન ધ્વજ પતાકા જેવું. (૧×૭)
૨. ભુજપરિસર્પ એટલે શું? જે ભુજાએ કરી ચાલે, તેને ભુજપરિસર્પ કહે છે. ઉંદર, ખિસકોલી, ગરોળી.
૩. પૃથ્વીકાયના મુખ્ય ભેદ લખો. બે ભેદ ૧) સૂક્ષ્મ ૨) બાદર.
૪. અપ્કાય કોના જેવડી કાયા કરે? તેઉકાયનું આયુષ્ય લખો. સરસવના દાણા જેવડી. જઘન્ય અંતર્મૂર્ત ને ઉત્કૃષ્ટ ત્રણ અહોરાત્રિ.

પ. પ્રત્યેક વનસ્પતિ કોને કહેવાય? જે વનસ્પતિમાં એક શરીરે એક જીવ હોય.

ક. પહેલા ચાર નરકના ગોત્ર કયા છે? રત્નપ્રભા, શર્કરાપ્રભા, વાલુકાપ્રભા, પંકપ્રભા.

ગ. તેઉકાયની દયા કેવી રીતે પાળી શકાય? ચાર મુદ્દા લખો. (૪)

૧) રસોઈઘરમાં સતત ગેસનો વપરાશ હોય છે. વારંવાર ગેસ ચાલુ કરવો નહિ. ૨) પોતાને જમવું હોય તો રસોઈ ગરમ કરવી નહિ. ૩) ફ્રીઝમાંથી દૂધ, શાકભાજી કે બીજી વસ્તુ direct ગેસ પર ન મૂકવી. પહેલા room temperature પર આવે પછી વાપરવી. ૪) પાણી, દૂધ વગેરે એમને એમ ઉકળ્યા કરે નહિ તેનું ધ્યાન રાખવું. ૫) Candles, દિવા કરવા નહિ, ફટકડા ફોડવા નહિ, હોળી પ્રગટાવવી નહિ, Bon-fire વગેરેમાં part ન લેવો.

(૨) ખાલી જગ્યા પૂરો. (૫)

૧. ધાન્યમાં, ન થાય તેનું ધ્યાન રાખવું. ઘનેડાં, ઈયળ

૨. કંદમૂળના એક માં ભગવંતે જીવ કહ્યા છે. કટકા, અનંતા

૩. કાય એટલે અથવા સમૂહ, શરીર

૪. એક ની નેશ્રાએ અસંખ્યાત છે. પર્યામા, અપર્યામા

૫. મનુષ્યના અને બે ભેદ છે. ગર્ભજ, સંમૂર્ચિમ

પ્ર.૩ ધર્મ અને વિજ્ઞાન આધારે નીચેના વાક્યો ખોટા છે કે સાચા? ખોટા હોય તે સુધારીને લખો.

૧. પર્વતોની ઊંચાઈ વિજ્ઞાન વધારે છે અને ઘટાડે છે.

ખોટું. પર્વતોની ઊંચાઈ સ્વતઃ વધે છે અને ઘટે છે.

૨. સંસારી જીવોમાં તેની શક્તિની અપેક્ષાએ ભિન્નતા છે.

ખોટું. સંસારી જીવોમાં તેના કર્મની અપેક્ષાએ ભિન્નતા છે.

૩. જુવારના દાણા જેટલી પૃથ્વીમાં અનંતા જીવો છે.

ખોટું. જુવારના દાણા જેટલી પૃથ્વીમાં અસંખ્યાતા જીવો છે.

૪. પાંચરો અન્ય પાંચરોને જન્મ આપી શકતા નથી.

ખોટું. પાંચરો અન્ય પાંચરોને જન્મ આપી શકે છે.

૫. ભગવાન મહાવીરને ૨૫૦૦ વર્ષ પહેલા કેવળજ્ઞાન થયું હતું.

ખોટું. ભગવાન મહાવીરને ૨૬૦૦ વર્ષ પહેલા કેવળજ્ઞાન થયું હતું.

(૧૦)

પ્ર.૪ વાર્તાના આધારે જવાબ લખો.

(૧) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો.

(૬)

૧. ગજસુકુમારની વાર્તાનો મુખ્ય બોધપાઠ લખો. આપણે પણ ગજસુકુમાર જેવા ક્ષમાવાન બનશું.

૨. ભગવાનનો અભિગ્રહ કેટલા દિવસ ચાલ્યો હતો? ભગવાનનો અભિગ્રહ ૫ મહિના ૨૫ દિવસ ચાલ્યો હતો.

૩. ચંદનબાળા કેટલી સાધ્વીઓના ગુરુણી બન્યા? ચંદનબાળા ૩૬૦૦૦ સાધ્વીઓના ગુરુણી બન્યા.

૪. ગજસુકુમારના રાજા બનવા પર ગજસુકુમારે શું કીધું? મારે દીક્ષા લેવી છે એમ કીધું.

૫. ધનાવહ શેઠે ચંદનબાળા નામ શા માટે પાડ્યું? બાળા ગુણવંતી છે, તેથી ચંદનબાળા નામ પાડ્યું.

૬. ગજસુકુમારનું શરીર કેવું હતું? ગજસુકુમારનું શરીર હાથીના તાળવા જેવું સુકોમળ હતું.

(૨) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક શબ્દમાં લખો.

(૪)

૧. ચંદનબાળાનું માતા-પિતાએ આપેલું નામ શું હતું? વસુમતી

૨. હનુકર્મી આત્મા હંમેશાં કોનાથી ડરે છે? પાપ

૩. ગજસુકુમાર સાધના કરવા કયા સ્મશાનમાં ગયા? મહાકાળ

૪. ચંદનબાળાએ ભગવાન મહાવીરને શું વહોરાવ્યું? બાકુળા

પ્ર.૫ નીચેના કાવ્યની પૂર્તિ કરો.

૧. મેં ભોગ સારા ચિંતવ્યા પણ રોગ સમ ચિંતવ્યા નહિ,
 આગમન ઈચ્છ્યું ધન તણું પણ મૃત્યુને પ્રીછ્યું નહિ,
 નહિ ચિંતવ્યું મેં નર્ક કારાગ્રહ સમી છે નારીઓ,
 મધુબિંદુની આશા મહીં ભય માત્ર હું ભૂલી ગયો.
૨. આવેલ દષ્ટિ માર્ગમાં મૂઢી મહાવીર ! આપને,
 મેં મૂઢધીએ હૃદયમાં ધ્યાયા મદનના ચાપને,
 નેત્ર બાણો ને પયોધર નાભિ ને સુંદર કટિ,
 શણગાર સુંદરીઓ તણાં છટેલ થઈ જોયા અતિ.
૩. આત્મા નથી પરભવ નથી વળી પુણ્ય-પાપ કશું નથી,
 મિથ્યાત્વીની કટુ વાણી મેં ધરી કાન પીધી સ્વાદથી,
 રવિ સમ હતા જ્ઞાને કરી પ્રભુ આપશ્રી તો પણ અરે!
 દીવો લઈ કૂવે પડ્યો ધિક્કાર છે મુજને ખરે.
૪. મુનિવર હરિકેશી, ચિત્ત મુનીશ્વર સાર,
 શુદ્ધ સંયમ પાળી, પામ્યા ભવનો પાર,
 વળી ઈષુકાર રાજા, ઘેર કમળાવતી નાર, ભૃગુ ને યશા, તેમના દોચ કુમાર.
૫. જિનશાસન નાયક ધન્ય શ્રી વીર જિણંદ,
 ગૌતમાદિક ગણધરે વર્તાવ્યો આનંદ,
 શ્રી ઋષભદેવના ભરતાદિક સો પુત્ર, વૈરાગ્ય મન આણી સંયમ લીધો અદ્ભુત.

જય - જિનેન્દ્ર

- ✳ PLEASE CONTACT DSB HELPLINE NO. 9702277914 FOR FREE ONLINE SHRENI CLASSES.
- ✳ NEXT CLASS STARTS FEBRUARY 3RD/4TH MONDAY AND TUESDAY.
- ✳ TO JOIN OUR TELEGRAM GROUP. CONTACT DSB HELPLINE NO. 9702277914.
- ✳ FOR BOOKS AND EXAM REGISTRATION.